

ственици: хайдутското хоро се завило надъ Мара Гидикъ. Тукъ се правятъ засѣдания народни и се произнасятъ присъди противъ чорбаджийската каста. Ботйовъ слуша тайнственнитъ и страховити мълви, които слизатъ по плещитъ на Балкана, вслушва се въ тѣхния шумъ и намира отмъщението справедливо. — „Тѣзи изѣдници, казвалъ шестнадесетгодишния ученикъ отъ Калоферската академия, — трѣбва да се избиятъ. Народътъ не трѣбва да търпи змии да му пиятъ кръвта. Всички трѣбва да станемъ хайдути“. Още дѣте, още въ момчешки години, на които българското невѣжество не позволява да се занимаватъ съ „голѣми работи“, Христо Ботйовъ върви въ лѣво, сир. по своя пѣтъ, който ще го заведе на Голгота. Голѣмата разлика между бѣдни и богати му дѣйствувала поразително. Но онова, което ни прави впечатлѣние днесъ, то е, че Ботйовъ още въ тая несъзнателна епоха на своя животъ живъ жалѣе, дѣто не може да се качи на Балкана, при Добри, при Левтера, при тѣхната върна дружина, да присѣдини и той дѣтския си гласъ къмъ мжжкото отмъщение на тие левенти. Смѣтно си спомняше Д. Горовъ прѣди нѣколко години, че Ботйовъ признавалъ, какъ по цѣли ноци не можѣлъ да склопи очи, защото възрастта му прѣчила тогава да бже приетъ отъ Добри. „Разпалено, както всѣкога — ми правеше признанията си Ботйовъ, разпалено говорѣше за Добри, за неговия високъ моралъ, като скърбѣше, че калоферскитъ чорбаджии го издали и погубили“. Добревата чета жива оживѣла въ сърдцето на шестнадесетгодишния Христо. Но щомъ днесъ той е недостоеенъ за нея, като малолѣтенъ (— по-късно ще го видимъ нейнъ вдъхновителъ —), тоѣ ще се задоволи да пѣе нейнитъ пѣсни прѣдъ свирѣпото око на чорбаджи Недѣлчо, а ще пригърне по-близо до състраданието си участъта на сиромаситъ. Той гитърси, ходи по чаркове и градини, или въ дюгени, кюкне между тѣхъ, както